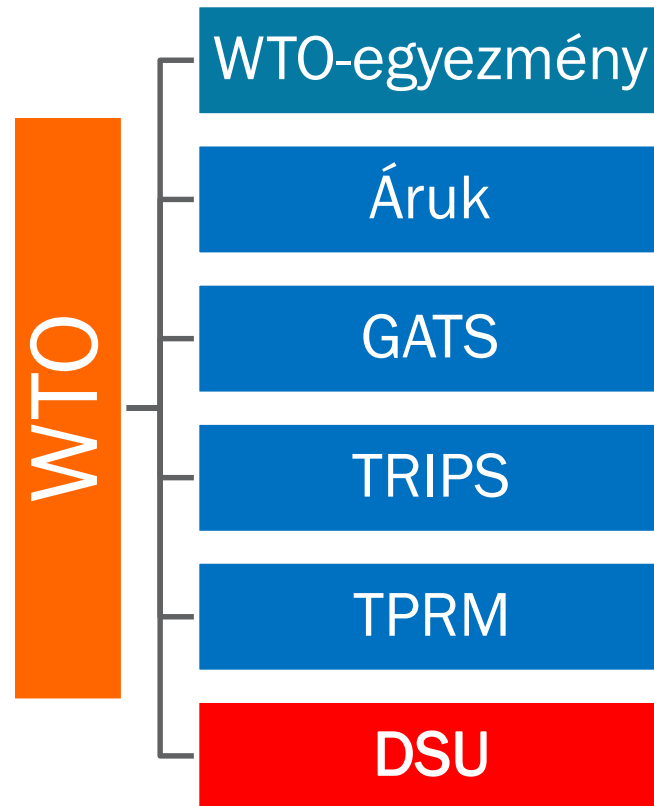

A WTO VITARENDEZÉSI MECHANIZMUSA

DR. SIMON KÁROLY LÁSZLÓ
2020. FEBRUÁR 24.

WTO – RÉSZEK

EGYETÉRTÉS

- WTO-egyezmény 2. melléklete:
- Egyetértés a viták rendezésére vonatkozó szabályokról és eljárásokról
(*Understanding on Rules and Procedures Governing the Settlement of Disputes – DSU*)
- Vitarendezési Testület
(*Dispute Settlement Body – DSB*)

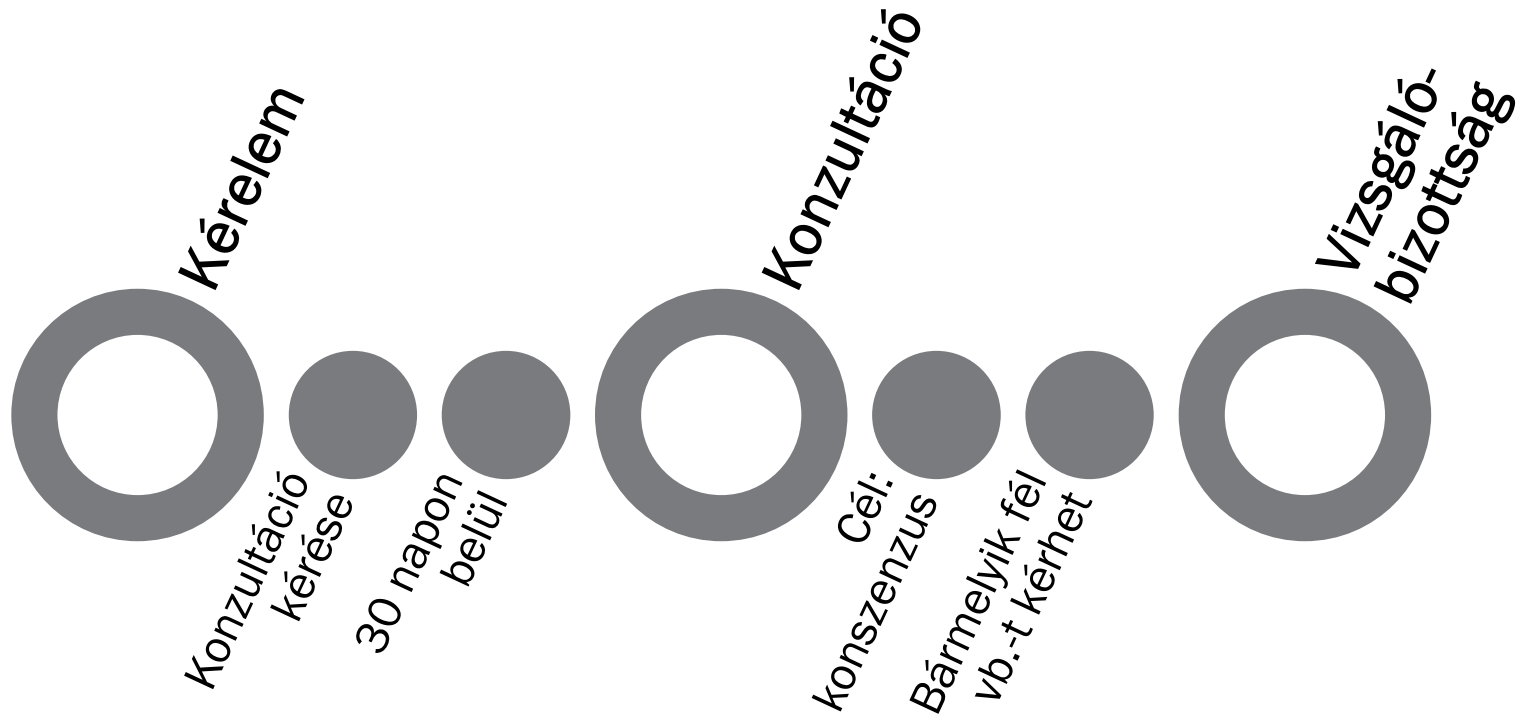
EGYETÉRTÉS

Minden többoldalú kereskedelmi megállapodásra kiterjed a hatálya

- Áruk (GATT)
- Szolgáltatások (GATTS)
- Szellemi tulajdon (TRIPS)
- Közbeszerzés

MENETE

VIZSGÁLÓBIZOTTSÁG

- Általában **három** független szakértőből áll.
- Emellett a felek önkéntesen egyéb vitarendezési módszerekben – például jószolgálat, egyeztetés és közvetítés – is megegyezhetnek.
- A feleket meghallgatják.
- A vizsgálóbizottság köteles a munkáját **hat** hónapon belül, sürgős esetekben **három** hónapon belül befejezni.
- Jelentést nyújt be a DSB-nek.
- A DSB a jelentést 60 napon belül elfogadja, kivéve:
  - ha a DSB konszenzussal elutasítja
  - ha valamelyik fél fellebbez

FELLEBBEZÉSI TESTÜLET

- Az eljárásban szereplő minden fél részére lehetőség van a fellebbezésre.
- Csak a vizsgálóbizottsági jelentés jogi kérdéseire és a vizsgálóbizottság által kidolgozott jogértelmezésre korlátozódik.
- Fellebbezési Testület: a DSB által négyéves időtartamra kinevezett hét tagból áll.
- Egy ügyön három tag dolgozik.
- A FT jelentése a felek által támadhatatlan, de a DSB-nek el kell fogadnia.
- A FT 2019 őszén működésképtelenné vált az USA miatt (jelenleg 1 tagja van a testületnek). Az EU rendkívüli intézkedéseket léptetett életbe 2020 januárjában, és létrehozta a kereskedelmi jogérvényesítési főtisztviselő posztját.

UTÓKÖVETÉS

- A DSB által elfogadott jelentés mindig ajánlásokat fogalmaz meg.
- A DSB utóköveti az elfogadott ajánlásokat és a határozata végrehajtását.
- A határozat végrehajtási határidőt tartalmaz.
- Ha a megadott határidő alatt a határozatban foglaltakat nem teljesítik, a panasztevő **kompenzációt** kérhet.
- Ha a felek a kompenzációban nem tudnak megállapodni, a DSB felhatalmazást adhat a panasztevő félnek, hogy az érintett taggal szemben **felfüggeszse az engedmények vagy kötelezettségek alkalmazását** (a WTO tagjai illet a DSB engedélye nélkül nem tehetnek).

USA-EU VÁMháBORÚ – „AIRBUS VS. BOEING”

- Ez valójában több ügy a DSB előtt, ami két szálla bontható.
- **Airbus-ügy** (2004-2019): az USA azzal vádolta meg Nagy-Britanniát, Franciaországot, Németországot és Spanyolországot, hogy tiltott szubvenciókkal és támogatja az Airbus (székhelye: Franciaország) bizonyos termékeinek gyártását.
- a DSB megalapozottnak tekintette ezt az állítást, és végső során engedélyezte az Egyesült Államoknak, hogy 7,5 milliárd euró értékű európai terméket sújtsa büntetővámval.
- Az Airbus termékek büntetővámja 10 %, 2020 márc.-tól 15 %; egyéb termékek 25 %

USA-EU VÁMháBORÚ – „AIRBUS VS. BOEING”

- **Boeing-ügy** (2004-2019): Az Európai Unió azzal vádolta meg az USA-t, hogy a Boeing a WTO szabályaival nem összeegyeztethető támogatást kapott az amerikai kormányzattól.
- A DSB megalapozottnak tekintette ezt az állítást is, 2019 áprilisában elmarasztalta az USA-t. Az EU 12 milliárd dolláros kompenzációt kér, erről a DSB még nem döntött.

**Az erő
legyen
veled!**